

УДК 371.132:371.125

Олена Іванівна ФЕДОРЕНКО,

*завідувач кафедри педагогіки та психології факультету № 3
(підрозділів поліції превентивної діяльності) Харківського національного
університету внутрішніх справ, доктор педагогічних наук, професор;
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4948-9524>*

СУТНІСТЬ І НАПРЯМИ НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ І СТУДЕНТІВ У ВНЗ МВС УКРАЇНИ

Розглянуто питання, пов'язані з національно-патріотичним вихованням курсантів і студентів ВНЗ МВС України. Показано можливості індивідуальної виховної роботи при здійсненні патріотичного виховання майбутніх офіцерів поліції. Розкрито мету, сутність і напрямки національно-патріотичного виховання у ВНЗ МВС України.

Інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, пробудження громадянської та громадської ініціативи, виникнення різних громадських рухів, розповсюдження волонтерської діяльності, міграційні зміни всередині суспільства, ідентифікаційні та реідентифікаційні процеси в особистісному розвитку кожного українця відбуваються на тлі сплеску інтересу і прояву патріотичних почуттів і нових ставлень до історії, культури, релігії, традицій і звичаїв українського народу. Україна має древню і величну культуру та історію, досвід державницького життя, які виступають потужним джерелом і міцним підґрунтям виховання молоді.

В основу національної системи патріотичного виховання покладено національну ідею як консолідуєчий чинник розвитку суспільства й нації в цілому. Форми й методи виховання базуються на народних традиціях, кращих надбаннях національної та світової педагогіки й психології.

На сучасному етапі розвитку України, коли існує пряма загроза денационалізації, втрати державної незалежності та потрапляння у сферу впливу іншої держави, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання молоді – формування громадянина-українця, котрий діє на основі національних та європейських цінностей, а саме:

– повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);

– участь у громадсько-політичному житті країни;

– повага до прав людини;

– верховенство права;

– толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;

- рівність усіх перед законом;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Отож актуальність національно-патріотичного виховання молоді, особливо нового покоління правоохоронців, зумовлюється процесами консолідації та розвитку українського суспільства, сучасними викликами, що стоять перед Україною, зокрема процесами реформування Національної поліції, і вимагають подальшого вдосконалення системи національно-патріотичного виховання. Національно-патріотичне виховання має набути характеру системної і цілеспрямованої діяльності з формування у людини і громадянина високої національно-патріотичної свідомості, почуття відданості своїй державі.

Ідеалом виховання виступає різнобічно та гармонійно розвинена, національно свідома, високоосвічена, життєво компетентна особистість, здатна до саморозвитку та самовдосконалення.

Патріотичне виховання – складова національного виховання, головною метою якого є становлення самодостатнього громадянина – патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин. Воно сприяє єднанню українського народу, зміцненню соціально-економічних, духовних, культурних основ розвитку українського суспільства і держави.

Національно-патріотичне виховання являє собою комплекс заходів духовно-морального, соціально-політичного, психолого-педагогічного, військово-технічного та іншого характеру, реалізація яких сприяє формуванню у підростаючого покоління патріотичної самосвідомості, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту інтересів держави, прагнення брати участь в діяльності, яка спрямована на її розвиток, збереження національно-культурних традицій.

Зміст національно-патріотичного виховання включає в себе:

- забезпечення курсантів, студентів та слухачів національно зорієнтованими інформаційними джерелами (пресою, агітматеріалами, літературою, фільмами, лекціями та ін.);
- організацію та проведення національних календарно-тематичних, релігійних і державних свят;
- проведення зустрічей з видатними діячами українського державотворення;
- виховання любові до Батьківщини, до рідного краю;
- формування мовної культури, поваги до Конституції та законів України;

- ознайомлення з героїчними сторінками історії українського народу, його бойовими традиціями;

- виховання розуміння громадянського обов'язку;

- вивчення історичного, культурного, політичного, соціального та патріотичного досвіду наших предків.

Напрями роботи вищого навчального закладу з патріотичного виховання, формування патріотизму, відповідальності за долю нації, держави:

- виховання розуміння високої цінності українського громадянства, внутрішньої потреби бути громадянином України;

- формування поваги до Конституції України, державної символіки: Герба, Прапора, Гімну України;

- збереження і продовження українських культурно-історичних традицій;

- виховання шанобливого ставлення до рідних святинь, української мови, історії;

- формування національної свідомості, людської гідності, любові до рідної землі, родини, народу;

- формування соціальної активності;

- виховання правової культури особистості;

- формування й розвиток духовно-моральних і загальнолюдських цінностей;

- формування в учнів потреби до праці як першої життєвої необхідності, високої цінності й головного способу досягнення життєвого успіху;

- сприяння розвитку фізичного, психічного й духовного здоров'я, задоволення естетичних і культурних потреб особистості;

- виховання здатності протидіяти проявам аморальності, правопорушень, бездуховності, антигромадській діяльності.

Отримано 04.03.2018

